

KOD UCZNIA	
 	
symbol klasy	symbol ucznia

PRÓBNY EGZAMIN ÓSMOKLASISTY Z NOWĄ ERĄ JĘZYK POLSKI

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw zadań zawiera **16** stron (zadania **1–21**). Ewentualny brak stron zgłoś nauczycielowi nadzorującemu egzamin.
2. Na końcu zestawu znajduje się karta odpowiedzi.
3. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój kod.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.
6. W arkuszu znajdują się różne typy zadań. Rozwiązania zadań **1., 3.–4., 7., 10.–13., 15.–17., 19.** zaznacz na karcie odpowiedzi w następujący sposób:
 - wybierz jedną z podanych odpowiedzi i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą, np. gdy wybierzesz odpowiedź A:

	B	C	D	E
--	---	---	---	---

- wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiednimi literami, np. gdy wybierzesz odpowiedź FP (Fałsz, Prawda) lub NT (Nie, Tak):

PP	PF		FF
----	----	--	----

lub

TT	TN		NN
----	----	--	----

- do informacji oznaczonej właściwą literą dobierz informację oznaczoną cyfrą lub literą i zamaluj odpowiednią kratkę, np. gdy wybierzesz literę B i cyfrę 1 lub litery BC:

A1	A2	A3		B2	B3
----	----	----	--	----	----

lub

AC	AD		BD
----	----	--	----

7. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.

A	B	C	D	E	
---	---	---	---	---	--

8. Rozwiązania zadań **2., 5.–6., 8.–9., 14., 18., 20.–21.** zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
9. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Powodzenia!

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia ucznia do:

☐	dostosowania kryteriów oceniania
☐	nieprzenoszenia zaznaczeń na kartę

LISTOPAD 2018

**Czas pracy:
120 minut**

Arkusz zawiera teksty
liczące więcej niż 250 słów.

Informacje dla uczniów

- Przeczytaj uważnie teksty, a następnie wykonaj umieszczone pod nimi zadania. Odpowiadaj tylko własnymi słowami, chyba że w zadaniu polecono inaczej.
- Na ostatniej stronie zamieszczona jest lista lektur obowiązkowych.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Adam Mickiewicz

STĘPY AKERMAŃSKIE

Wpłynąłem na suchego przestwór oceanu,
Wóz nurza się w zieloność i jak łódka brodzi,
Śród fali łąk szumiących, śród kwiatów powodzi,
Omijam koralowe ostrowy¹ burzanu².

Już mrok zapada, nigdzie drogi ni kurhanu³;
Patrzę w niebo, gwiazd szukam, przewodniczek łodzi;
Tam z dala błyszczy obłok? tam jutrzienka wschodzi?
To błyszczy Dniestr, to weszła lampa Akermanu⁴.

Stójmy! – jak cicho! – słyszę ciągnące żurawie,
Których by nie dościgły żrenice sokoła;
Słyszę, kędy się motyl kołysa na trawie,

Kędy wąż śliską piersią dotyka się zioła.
W takiej ciszy! – tak ucho natężam ciekawie,
Że słyszałbym głos z Litwy. – Jedźmy, nikt nie woła.

Adam Mickiewicz, *Wybór poezyj*, Wrocław 1986.

¹ Ostrów – wyspa, kępa.

² Burzan – rodzaj wielkich ostów kwitnących na czerwono.

³ Kurhan – kopiec usypany przez człowieka w celach obronnych, jako znak drogowy lub (według legend) jako mogiła bohatera.

⁴ Akerman – dawna nazwa miasta Białogród nad Dniestrem.

Zadanie 1. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W wierszu zostały przedstawione wzrokowe i słuchowe wrażenia uczestnika podróży.	P	F
Utwór <i>Stępy akermańskie</i> jest utrzymany w radosnym nastroju.	P	F

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 2. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Do każdego wyróżnionego przykładu z utworu dopisz nazwę środka stylistycznego i określ funkcję, jaką pełni on w utworze.

Przykład z tekstu	Środek stylistyczny	Funkcja
<i>śród <u>kwiatów</u> <u>powodzi</u></i>		
<i><u>koralowe</u> ostrowy burzanu</i>		

Zadanie 3. (0–1)

Jaką funkcję pełnią czasowniki występujące w pierwszej zwrotce utworu? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Ukazują potęgę przyrody.
- B. Dynamizują opis podróży.
- C. Uwydatniają uczucia podróżnika.
- D. Podkreślają egzotyczność przyrody.

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wypowiedziane przez podmiot liryczny słowa *Jedźmy, nikt nie woła* wyrażają jego

- A. znużenie.
- B. wzburzenie.
- C. oszołomienie.
- D. rozczarowanie.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 3. ORAZ 4. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 5. (0–1)

Uzupełnij poniższe zdania w taki sposób, aby zawierały prawdziwe informacje.

Utwór *Stepy akemańskie* Adama Mickiewicza jest sonetem. Należy do rodzaju literackiego zwanego Cechuje się regularną budową i stałym układem rymów. Składa się z czterech strof. Dwie pierwsze pełnią funkcję opisową, a dwie ostatnie służą

Zadanie 6. (0–2)

Na jednej ze stron internetowych toczy się dyskusja o tym, czy warto podróżować.

Zabierz głos w tej dyskusji. Napisz komentarz, w którym przedstawisz swoje stanowisko i poprzysz je dwoma argumentami.

The image shows a forum interface. At the top, there's a header with 'Forum' and 'Chat' icons. Below it, a user profile picture is shown next to a text input area. The text input area contains the title 'Re: Czy warto podróżować?' and several lines of dotted lines for typing. Below the input area, there are three buttons: 'Odpowiedz', 'Cytuj', and 'Zgłoś'.

Zadanie 7. (0–1)

Na forum internetowym *Przyroda w obiektywie* pojawiły się wpisy dotyczące fotografowania natury. Jeden z internautów nie zadbał o poprawną interpunkcję.

Wskaż zdanie, w którym występuje błąd interpunkcyjny.

The image shows a forum interface. At the top, there's a header with 'FORUM' and 'CHATRoom' icons. Below it, a list of four sentences is shown, each preceded by a letter (A, B, C, D). The sentences are:

- A. Chciałam sfotografować sarny, ale uciekły.
- B. Fotografując dzikie zwierzęta staram się ich nie spłoszyć.
- C. Najbardziej lubię fotografować góry, gdy są pokryte śniegiem.
- D. Zrobię zdjęcia nadmorskich krajobrazów i wyślę je na konkurs.

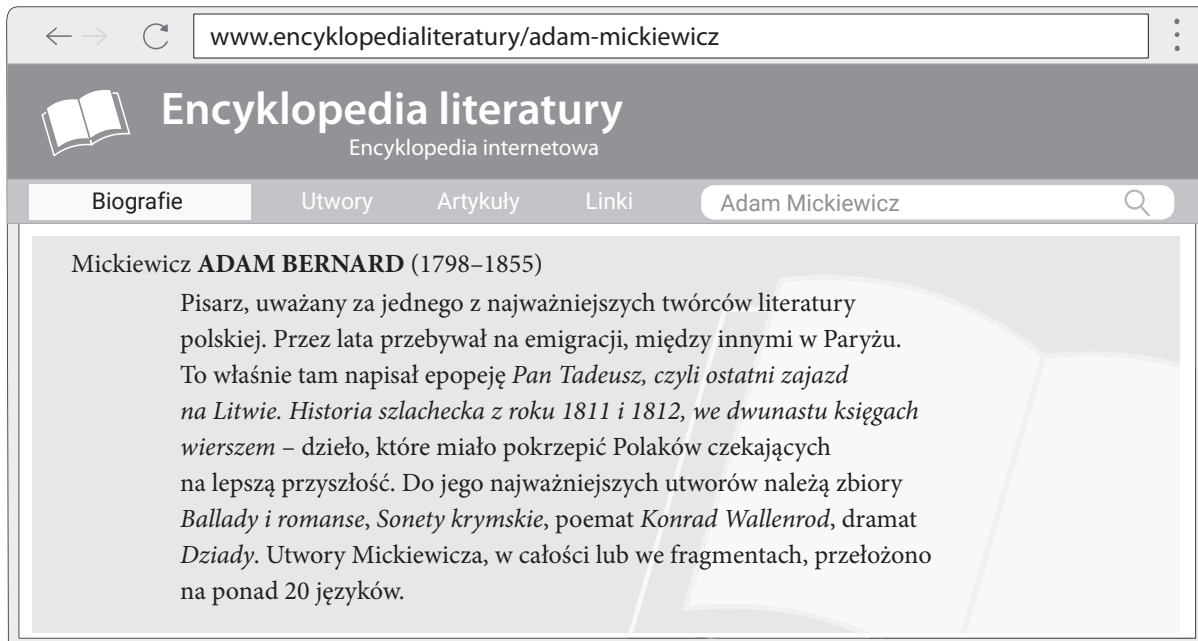
PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 8. (0–2)

Przygotowujesz referat o życiu i twórczości Adama Mickiewicza.

Które z poniższych źródeł wykorzystasz, aby wykonać to zadanie? Wybierz źródło spośród 1.–3., a następnie uzasadnij swój wybór dwoma argumentami.

Źródło 1.

Źródło 2.

Źródło 3.

Wybór źródła:

Uzasadnienie

Argument 1:

.....

Argument 2:

.....

Zadanie 9. (0–3)

a) Podaj imię i nazwisko autora oraz tytuł utworu, z którego pochodzi poniższy fragment.

Lazł pod górę tak pracowicie jak mrówka. Zepchnięty sto razy, rozpoczynał spokojnie swoją podróż po raz setny pierwszy. [...]

Cierpliwość jego poczynała być coraz podobniejsza do rezygnacji. Dawny spokój zmienił się w skłonność do roztkliwiania się [...]. Prócz tego od czasu do czasu tłukła go najstraszliwsza nostalgia, którą podniecała lada okoliczność: widok jaskółek, szarych ptaków podobnych do wróbli, śniegi na górach lub zasłyszana jakaś nuta, podobna do słyszanej niegdyś... Na koniec opanowała go tylko jedna myśl: myśl spoczynku. [...] Wieczny tułacz nie mógł już sobie wymarzyć nic bardziej upragnionego, nic droższego nad jaki spokojny kąt, w którym by mógł odpocząć i czekać cicho kresu. Może właśnie dlatego, że szczególne jakieś dziwactwo losu rzucało nim po wszystkich morzach i krajach, tak że prawie nie mógł tchu złapać, wyobrażał sobie, że największym ludzkim szczęściem jest – tylko nie tułać się.

Autor:

Tytuł:

b) Napisz, na czym polega podobieństwo między uczuciami bohatera zacytowanego fragmentu utworu a tymi, które towarzyszyły podróżnikowi ze *Stepów akemańskich* Adama Mickiewicza.

.....

.....

.....

.....

c) Na podstawie znajomości całej lektury, z której pochodzi cytowany fragment, wyjaśnij, dlaczego bohater wiódł życie tułacza. W swojej odpowiedzi odwołaj się do jednego z doświadczeń życiowych tej postaci.

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Alberto Manguel

CZYTAJĄCY AUTOR

Zdarzyło się to w Rzymie pewnego wieczoru pod koniec I wieku p.n.e. Plinius Caecilius Secundus [...] wyszedł z domu przyjaciela, pałając słusznym gniewem. Gdy tylko znalazł się w swojej pracowni, usiadł i chcąc zebrać myśli (mając też prawdopodobnie na względzie tom listów, które pewnego dnia zbierze i opublikuje), napisał do prawnika Claudiusa Restitutusa o tym, co zaszło owego dnia: „Nie mogę się wstrzymać, ażebym nie wynurzył przed tobą listownie, gdy mi nie było wolno osobiście, urazy, którą uczułem przy słuchaniu pewnego przyjaciela. Czytano księgę zupełnie doskonałą; słuchali jej dwaj czy trzej, podobni do głuchych lub niemych, ludzie co sobie samym i małej liczbie innych wymownymi się zdają. Nie otworzyli oni ust ani nie ruszyli ręką, ani nareszcie nie powstali, chociażby tylko z przyczyn znudzenia siedzeniem. Cóż to za wielka surowość? cóż to za mądrość? co za raczej ociężałość, duma, niezgrabność, a bardziej szaleństwo, cały dzień poświęcić na to, ażeby obrażać, ażeby nieprzyjacielem opuścić tego, do którego się jako do największego przyszło przyjaciela?”

Po dwudziestu wiekach trudno nam pojąć, dlaczego Plinius tak się wzburzył. Za jego czasów czytanie w wykonaniu autora było modną ceremonią towarzyską i tak jak w wypadku wielu innych ceremonii, zarówno słuchaczy, jak i autorów obowiązywała określona etykieta¹. Od słuchaczy oczekiwano krytycznych opinii, które umożliwiłyby autorowi wprowadzenie poprawek do tekstu. Dlatego właśnie nieruchome audytorium² tak wytrąciło Pliniusza z równowagi. Sam czasami czytał grupie przyjaciół pierwszy szkic którejś ze swoich mów, a następnie wnosił zmiany, zależnie od reakcji słuchaczy. Poza tym słuchacze powinni być przez cały czas obecni, bez względu na to, jak długo trwa czytanie, aby nie uronić żadnej części tekstu. Zdaniem Pliniusza ci, którzy traktują takie spotkania jako towarzyską rozrywkę, są niewiele lepsi od bandytów. [...]

Autor, chcąc odnieść sukces, też musiał przestrzegać pewnych zasad, trzeba się było bowiem uporać z różnymi problemami. Przede wszystkim należało znaleźć odpowiednie miejsce. Bogacze wyobrażali sobie, że są poetami, i recytowali swoje utwory tłumom znajomych w swych luksusowych willach, w *auditorium* – sali zbudowanej specjalnie w tym celu. [...]

Pliniusz wymienił kilka przyczyn, dla których warto było czytać publicznie swoje utwory. Sława bez wątpienia bardzo się liczyła, ale przyjemnie też było słuchać własnego głosu. Pliniusz usprawiedliwiał ten akt samouwielbienia, twierdząc, że publiczność, która wysłucha danego tekstu, kupi go po opublikowaniu, wytworzy się więc popyt, co ucieszy zarówno autora, jak i wydawcę oraz księgarza. Uważał, że publiczne czytanie to najlepszy sposób na zdobycie odbiorców. Samo jako takie było w istocie podstawową formą publikowania.

Jak słusznie zauważył Pliniusz, publiczne czytanie to występ, czynność, w którą zaangażowane jest całe ciało, i to właśnie odbiorcy mają postrzegać. Czytający autor – wtedy i współcześnie – steruje słowami za pomocą określonych dźwięków, odgrywa je gestami. Wykonanie takie nadaje tekstowi ton, który (przypuszczalnie) autor sobie zamierzył w chwili tworzenia, dzięki czemu słuchacz ma poczucie, że bliżej poznaje intencje autora. Nadaje to również tekstowi znamię autentyczności. Jednocześnie czytanie przez autora wypacza jednak tekst, poprawiając go (lub zubażając) przez interpretację.

Alberto Manguel, *Czytający autor*, [w:] *Antropologia twórczości słownej*, oprac. Katarzyna Hagmajer-Kwiatkiewicz, Agnieszka Karpowicz, Justyna Kowalska-Leder, Warszawa 2012.

¹ Etykieta – tu: ustalony i obowiązujący sposób zachowania się.

² Audytorium – tu: grupa ludzi słuchających odczytu.

[498 słów]

Zadanie 10. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W starożytnym Rzymie publiczne czytanie przez autorów własnych tekstów cieszyło się popularnością.	P	F
Uczestników spotkań, podczas których autorzy odczytywali własne teksty, obowiązywały określone zasady.	P	F

Zadanie 11. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Pliniusz *pałał słusznym gniewem*, ponieważ

- A. zdenerwował go wybór miejsca spotkania.
- B. zaskoczył go poziom czytanego utworu.
- C. zdumiało go zachowanie autora tekstu.
- D. oburzył go brak reakcji słuchaczy.

Zadanie 12. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Pytania Pliniusza *Cóż to za wielka surowość? cóż to za mądrość?* należy odczytywać jako

- A. ironię.
- B. uznanie.
- C. aprobatę.
- D. zniewagę.

Zadanie 13. (0–1)

Uzupełnij zdanie. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

Historia przytoczona w pierwszym akapicie tekstu pełni funkcję A/B, który służy C/D.

- A. argumentu
- B. przykładu
- C. wprowadzeniu do rozważań o czytelniczym zwyczaju.
- D. potwierdzeniu aktualności poruszanego problemu.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 10., 11., 12. ORAZ 13. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 14. (0–2)

Co zyskuje autor, gdy czyta swój tekst słuchaczom, a co zyskują słuchacze, gdy słuchają tekstu czytanego przez autora? Podaj po jednej korzyści. Nie cytuj.

Korzyść dla autora:

.....

Korzyść dla słuchaczy:

.....

Zadanie 15. (0–1)

W którym ze zdań słowo *etykieta* zostało użyte w innym znaczeniu niż w tekście? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Podczas wręczania nagród laureatom konkursów obowiązuje ustalona etykieta.
- B. Gospodarze przyjęcia postępowali zgodnie z obowiązującą etykietą.
- C. Informacje o produkcie można znaleźć na załączonej etykiecie.
- D. W korespondencji oficjalnej przyjmuje się określoną etykietę.

Zadanie 16. (0–1)

W tekście jest mowa o *księdze zupełnie doskonałej*. Którym wyrazem zastąpisz to sformułowanie, aby nie zmienić jego sensu? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. starodruk
- B. bestseller
- C. arcydzieło
- D. czytno

Zadanie 17. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W tytule tekstu występuje imiesłów

- A. przymiotnikowy bierny.
- B. przymiotnikowy czynny.
- C. przysłówkowy uprzedni.
- D. przysłówkowy współczesny.

Zadanie 18. (0–1)

W podanym wypowiedzeniu przekształć imiesłowy równoważnik w zdanie podrzędne.

Autor, chcąc odnieść sukces, też musiał przestrzegać pewnych zasad.

.....
.....

Zadanie 19. (0–1)

Uzupełnij zdanie. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

Wyraz *księgarz* został utworzony za pomocą A/B, który wskazuje nazwę C/D.

A. przyrostka	C. nosiciela cechy
B. przedrostka	D. wykonawcy czynności

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 15., 16., 17. ORAZ 19. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 20. (0–3)

W Twojej szkole jest organizowane spotkanie ze znanym pisarzem. W imieniu Klubu Czytelników napisz zaproszenie na to spotkanie. Użyj dwóch argumentów, którymi przekonasz koleżanki i kolegów do udziału w tym wydarzeniu. Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

ZAPROSZENIE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 21. (0–20)

Wybierz jeden z tematów i napisz wypracowanie.

Temat 1.

Napisz rozprawkę, w której rozważysz, czy doświadczenia życiowe bohaterów literackich mogą być pouczające dla czytelników. Odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej i innego utworu literackiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Temat 2.

Napisz opowiadanie o spotkaniu Freda – siostrzeńca Scrooge’a – z bohaterem innego utworu literackiego. Podczas tego spotkania Fred opowie o niespodziewanej świątecznej wizycie złożonej mu przez wuja. W wypracowaniu wykaż, że dobrze znasz postacie literackie, które uczynisz bohaterami swojego opowiadania. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Wypracowanie

na temat nr.....

.....

.....

.....

[illegible]

LISTA LEKTUR OBOWIĄZKOWYCH

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym treny I, V, VII i VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*, *Dziady* część II, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*, *Pan Tadeusz* (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

Stefan Żeromski, *Syzyfowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

WPISUJE UCZEŃ

KOD UCZNIA

symbol klasy

symbol ucznia

KARTA ODPOWIEDZI

Nr zad.	Odpowiedzi			
1	PP	PF	FP	FF
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
7	A	B	C	D
10	PP	PF	FP	FF
11	A	B	C	D

Nr zad.	Odpowiedzi			
12	A	B	C	D
13	AC	AD	BC	BD
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
19	AC	AD	BC	BD

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia ucznia do:
dostosowania kryteriów oceniania

☐

nieprzenieszenia zaznaczeń na kartę

☐

WYPEŁNIA SPRAWDZAJĄCY

Nr zad.	Kryterium	Punkty		
2		0	1	2
5		0	1	
6		0	1	2
8		0	1	2
9.a		0	1	
9.b		0	1	
9.c		0	1	
14		0	1	2
18		0	1	
20	I	0	1	2
20	II	0	1	

Nr zad.	Kryterium	Punkty				
21	I	0	1	2		
	II	0	1	2	3	4 5
	III	0	1	2		
	IV	0	1	2		
	V	0	1	2		
	VI	0	1	2	3	4
	VII	0	1	2		
	VIII	0	1			